

Vær Dristig-plakaten

Utfordring til norsk presse

1.1 Dristig journalistikk

Gjennom Vær Varsom-plakaten har pressen etablert veiledende prinsipper og føringer for sitt etiske virke. Å avdekke kritikkverdige forhold i samfunnet, bidra til økt ytringsfrihet og informasjon er i kjernen av vårt samfunnsoppdrag. Denne plakaten vil utfordre til en mer dristig journalistikk i norsk presse. Å være dristig innebærer å løfte journalistikken ved å være utfordrende, utradisjonell og modig i metodebruk, innhold, kildevalg, og presentasjon.

1.2 Hvorfor nå?

Pressen har flere utfordringer, men tidspress og økonomi er blant dem som setter størst demper på journalisters dristighet. Vær Dristig-plakaten skal fremme journalisters kreativitet og ønske om å utfordre og teste grensene til tross for dette. I gode og dårlige tider er dristighet en del av pressens samfunnsrolle.

1.3 Nye briller

Vær-Dristig plakaten er utformet av unge journalister som har tro på at våre meninger er verdifulle. Til tross for få år i bransjen er vi styrket av vår evne til å se og påvirke journalistikken på en nyskapende måte.

Kildenettverk

2.1 Stift usannsynlige bekjentskap

Kildenettverket er et sterkt våpen i ditt journalistiske arsenal. Unngå å bruke de samme kildene gang på gang; ofte kan den siste du ønsker å snakke med være den beste til å skaffe deg nye perspektiver, informasjon og innsikt om samfunnet. Vær spesielt bevisst på å slippe til kilder som ikke er medievanne fra før.

2.2 Ikke la blålyset blende

Våg å stille kritiske spørsmål til nødetater som politi og brannvesen. Vær på vakt for informasjon som kommer unaturlig sent i forbindelse med ulykker, branner, voldsepisoder og andre dramatiske hendelser.

2.3 Stå opp mot staten

Ikke gi deg om du får avslag på innsyn, ta kampen! Press forvaltningen i spørsmål som omhandler hva du som journalist og borger har rett på å vite og publisere. Det handler ikke bare om den enkelte saken, men også å få definert hva andre kan få vite etter deg.

2.4 Ikke la deg styre

Vær mer kritisk til informasjon som kommer fra medievanne kilder. Vær bevisst på manipulasjonsteknikker, gi mindre rom for generelle svar, eller andre forsøk på å styre det journalistiske meningsinnholdet.

2.5 Mellomledd er noe herk

Krev svar direkte fra personens som sitter på kunnskapen du trenger. Om informasjonen passerer gjennom flere ledd, fremhev dette i journalistikken din.

I redaksjonen

3.1 Se deg selv i speilet

Sett et kritisk søkelys både på deg selv og egen bransje, tør å si ifra om feil og mangler internt og i offentligheten. Vær med på å skape en ærlig kultur om pressens eksistensgrunnlag, hvordan vi fungerer og hvorfor vi gjør det vi gjør.

3.2 Krev tid - og gi tid

Mange saker publiseres uten å ha blitt ferdig bearbeidet og uten å oppfylle alle pressens kriterier for kvalitet. Motarbeid det konstante tidspresset ved å kreve mer tid fra ledelsen på saker der du kjenner at det er behov. Som redaktør, tør å satse på store prosjekter, selv om resultatet ikke er gitt.

3.3 Gjør det du ikke kan - bli ekspert

Våg å jobbe med felt du ikke kan noe om fra før. Alle journalister møter på saker og temaer de har liten kunnskap om. Vær ærlig om eget utgangspunkt gjennom hele arbeidsprosessen. Tør å stille «dumme» spørsmål, om du ikke gjør det blir du i alle fall ikke særlig smartere.

3.4 Gå mot strømmen

Hold hodet kaldt. Ikke ta den etablerte sannheten for gitt. Vær ekstra kritisk til informasjon fra andre redaksjoner eller nyhetsbyråer som du selv ikke har gjennomgått, også når dette kan gjøre deg upopulær i eller utenfor redaksjonen.

3.5 Oppsøk fare

Våg å sette deg selv i ukomfortable, ubehagelige og farlige situasjoner. Det er pressens ansvar å oppsøke og omtale samfunnsområder hvor vi ikke er ønsket og motarbeides, selv om disse utgjør en fare for liv og helse.

3.6 Bryt tabuene

Omtale av selvmord har gjennomgått en drastisk oppmykning de siste årene, men det finnes ennå mange tabubelagte tema som journalister vegrer seg for å skrive om. Våg å ta tak i det som er vondt, det som er skjult og det flertallet ikke vil snakke om.

3.7 Ikke lag søppeljournalistikk

Den enkelte medarbeider bør ha frihet og mot til å legge bort saker som har mistet sin nyhetsverdi, og kun har som funksjon å fylle avisen eller sendingen. Si ifra for å heve den journalistiske kvaliteten.

Dristighet er en dyd – Ikke vær feig og forsiktig